

Incidento tyrimo aktas

JAK-50
orlaivio tipas

LY-JJK
nacionalinis ir registracijos ženklas

[Pilotas]
savininkas (naudotojas)

aer. Kyviškės. Vilniaus raj. 1996.08.28
vieta data

Tyrė komisija, paskirta CAI Direktoziaus.
asmens, paskyrusio komisija, pareigos

Komisijos sudėtis:
 Pirmininkas: [Redacted]
pareigos vardas, pavardė

Komisijos nariai [Redacted]
pareigos vardas, pavardė

[Redacted]

Tyrimo atlikimo terminai:
 pradžia 1996.07.29
pirminio pranešimo data
 pabaiga 1996.08.29.
akto patvirtinimo data

1. Aplinkybės.

1.1. 1996 liepos 28 d. 18.30 val. vietos laiku SKAT Dariaus ir Girėno eskadrilės Kyviškių aerodrome, atliekant užėjimą tūpti, lėktuvu JAK-50, LY-JJK pilotuojamo [piloto] (orlaivio savininko), neišsileido dešinė važiuoklė. Pilotu bandymai išleisti važiuoklę naudojantis pagrindine ir avarine sistema rezultatų nedavė. Orlaivis buvo nutupdytas be važiuoklės (be kairės ir dešinės važiuoklės) ant gruntinio KTT.

Tūpimo MK=160°. Orlaivio pilotas nenukentėjo. Orlaivis nežymiai palaužtas. Treiems asmenims žala nepadaryta. Meteorologinės sąlygos skrydžiui buvo geros. Dienos metas.

2. Duomenys apie pilotą.

2.1. Orlaivio vadas [pilotas], [pilotas]. Komercinės aviacijos piloto licencija [pilotas] išduota 1993 07 16, galioja iki 1996 11 23. Pilotas [pilotas] turi leidimą skraidyti orlaiviais JAK-50, JAK-52, SU-26, SU-29, SU-31, JAK-18T.

Bendras skraidytų val. skaičius - 2150 val. Tame skaičiuje 1996 m. iki incidento skraidė 75 val. Pilotavimo įgūdžiai tikrinti 1996 05 30. Tikrintojas - [pilotas]. Pastabų nebuvo. Leidžiama skraidyti pagal prietaisus, debesų aukštis 150 m, matomumas - 2000 m. Leidžiami akrobatiniai skraidymai be aukščio apribojimo.

[Pilotas] yra akrobatinių skraidymų instruktorius.

3. Duomenys apie orlaivį.

3.1. Orlaivis JAK-50 vienvietis, vienmotoris, bendros paskirties, pagamintas 1984 07 04, serijos Nr.842801.

Nuo eksploatacijos pradžios skraidė 75 val. (355 nutūpimai). Kapitalinių remontų neturėjo. Resurso likutis 225 val. (645 nutūpimai). Orlaivis Lietuvos CAI įregistruotas 1995 03 28. Registracijos ir atpažinimo ženklas LY-JJK. Tinkamumo skraidymams pažymėjimas galioja iki 1997 07 19 d.

3.2. Orlaivio variklis M-14P serijos Nr. KJ-421019 variklio darbo laikas nuo eksploatacijos pradžios 495 val. Variklis remontuotas vieną kartą, po remonto dirbo 5 val. Resurso likutis iki antro remonto 495 val.

3.3. Oro sraigtas B-530-T-A-35, medinis, keturių menčių (kintamo žingsnio). Serijos Nr. 9000300. Darbo laikas nuo eksploatacijos pradžios 5 val.

3.4. 1996 07 19 šiam orlaiviui atlikti 50 val. techninės priežiūros darbai. Orlaivį skrydžiui ruošė [pilotas]. Kuras į orlaivį buvo pilamas iš benzovežio Kyviškių aerodrome. Benzino markė LL 100.

4. 1996 07 29 po incidento, CAI komisija rado šiuos orlaivio konstrukcijų pažeidimus:

4.1. Oro sraigto visos keturios mentys aplaužytos.

4.2. Variklio apatiniame gaubte išplėšta skardos dalis (15 cm²), trys įtrūkimai, septyni įlenkimai.

4.3. Karbiuratoriaus oro priimtuvas ir oro filtras - sulaužyti.

4.4. Tepalo radiatorius ir jo dangtis sugniuždyti.

4.5. Sulankstyta apatinė dalis priešgaisrinės sienelės (per vidurį įtrūkusi).

4.6. Sulankstyti dešiniojo ir kairiojo dujų išmetimo vamzdžių galai.

4.7. Orlaivio sparnų plokštumos bei sklandmuo - nepažeisti.

5. Incidento priežastims nustatyti techninė komisija atliko šiuos darbus:

5.1. Patikrinta orlaivio techninė dokumentacija. Pastabų nėra.

5.2. Orlaivis užkeltas ant pakėlėjų ir atjungtas oro vamzdis einantis į dešinės važiuoklės išleidimo - įtraukimo cilindrą.

5.3. Apžiūrėjus oro vamzdžio ir cilindro sujungimo vietą ten esančią droselinę sklendę nustatyta, kad sklendės angoje ($\varnothing$ 0.8 mm) įstrigęs gumos gabalėlis (2x1 mm), kuris užkišo sklendės skylutę ir trukdė išeiti orui iš cilindro ko pasekoje neišsileido dešinė važiuoklė.

6. Apžiūrėta orlaivio avarinio nusileidimo vieta, kur nustatyta, kad tūpimo metu žemės paviršius 95 m ruože. Iš jų 20 m tik oro sraigtu. (Tūpimo schema pridedama.).

7. Meteorologinė informacija

Faktinis oras 1996 07 28:

a) 17.50 val. vėjas 240° - 12 KT CAVOK t-ra 23 rasos tšk. t-ra 11, slėgis 1014 hPA.

b) 18.20 val. vėjas 270° -12KT CAVOK t-ra 23, rasos tšk. t-ra 11, slėgis 1014 hPA.

8. Duomenys apie aptarnaujantį personalą

8.1. Orlaivį skridimui ruošė jo savininkas [pilotas], kuris yra baigęs Vyborgo aviatechnikų mokyklą ir Leningrado Civilinės Aviacijos akademiją ir turintis šio orlaivio aptarnavimo patirtį ir licenciją.

9. Duomenys apie aerodromą

9.1. Incidentas įvyko Kyviškių aerodromo ribose (schema pridedama). Aerodromas įtakos šiam incidentui neturėjo.

9.2. Tretiems asmenims žala nepadaryta.

10. Išvados

1996 07 28 d. orlaiviui LY-JJK užeinant tūpti įvyko avarija, dėl neišsileidimo dešinės važiuoklės.

Važiuoklė nebuvo išleista dėl oro cilindro antgalyje esančio droselio skylutės ($\varnothing$ 0,8 mm) užsikimšimo smulkiu gumos gabalėliu. Gumos gabalėlis vidinėje cilindro pusėje galėjo atsirasti dėl nekokybiško remonto aviacinėje remonto gamykloje (Šachtos).

Komisija:

